

ภาวะผู้นำแบบร่วมรู้สึกในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี: การศึกษาความเข้าใจ การปฏิบัติ และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

มุฮัมมัดฟาอิม เจ๊ะแน¹

มุฮัมหมัดอาฟีฟี อัซซอลิฮียะ²

บทคัดย่อ

จุดประสงค์: การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเข้าใจของครูและผู้บริหารต่อภาวะผู้นำแบบร่วมรู้สึกในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี เพื่อวิเคราะห์การเชื่อมโยงระหว่างแนวคิดนี้กับหลักคำสอนอิสลาม เพื่อศึกษาการปฏิบัติจริงของผู้บริหาร และเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมและเป็นอุปสรรคต่อการแสดงภาวะผู้นำแบบร่วมรู้สึก

วิธีการศึกษา: การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึก กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครู 4 คน และผู้บริหาร 4 คน โดยคัดเลือกแบบเจาะจงมีเงื่อนไข คือ การมีประสบการณ์สอนหรือบริหารอย่างน้อย 5 ปี และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี ข้อมูลถูกรวบรวมผ่านการสัมภาษณ์เชิงลึกและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษา: จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ครูและผู้บริหารมีความเข้าใจที่สอดคล้องกันเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบร่วมรู้สึก โดยเน้นการรับฟัง การเข้าใจความรู้สึก และการร่วมแก้ไขปัญหามา สามารถเชื่อมโยงแนวคิดนี้กับหลักคำสอนอิสลาม เช่น ความเมตตา (Rahmah) และการปรึกษาหารือ (ชูรอ) ในการปฏิบัติจริง ผู้บริหารเน้นการฟังความคิดเห็น การให้เหตุผล และการสร้างบรรยากาศแบบครอบครัว ปัจจัยที่ส่งเสริมการแสดงภาวะผู้นำแบบร่วมรู้สึก ได้แก่ วัฒนธรรมองค์กร การสนับสนุนจากชุมชน ความร่วมมือจากผู้ปกครอง และเครือข่ายผู้บริหาร ขณะที่อุปสรรคคือข้อจำกัดด้านวัฒนธรรมการทำงานและนโยบายภายนอกบางประการ

การนำผลวิจัยไปใช้: ผลการศึกษานี้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการอบรมผู้บริหารสถานศึกษา การสร้างแนวทางการส่งเสริมภาวะผู้นำที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และการกำหนดนโยบายการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ นอกจากนี้ยังสามารถเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาศักยภาพผู้นำทางการศึกษาที่มีพื้นฐานการบริหารแบบอิสลาม

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำแบบร่วมรู้สึก, ผู้บริหารสถานศึกษา, โรงเรียนเอกชนอิสลาม, การบริหารการศึกษา, ความเข้าใจและการปฏิบัติ, จังหวัดปัตตานี

¹ นักศึกษาปริญญาโท, นักศึกษา, สาขาวิชาการบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, อีเมล Shakirin1601@gmail.com

² Ph.D. (พัฒนศึกษา), รองศาสตราจารย์, คณะวิทยาการอิสลาม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, อีเมล muhammadafee.a@psu.ac.th

Empathetic Leadership in Islamic Private Schools in Pattani Province: A Study of Understanding, Practice, and Related Factors

Muhammadfaheem Jehnae ¹

Muhammadafeefee Assalihee ²

Abstract

Objective: This study aimed to examine teachers' and administrators' understanding of empathetic leadership in private Islamic schools in Pattani Province, to analyze the connection between this concept and Islamic teachings, to investigate the practical implementation by administrators, and to explore the factors that promote and hinder its demonstration.

Methodology: A qualitative research approach was employed through in-depth interviews. The sample consisted of four teachers and four administrators, purposively selected based on the criteria of having at least five years of teaching or administrative experience and holding a bachelor's degree. Data were collected through in-depth interviews and analyzed using content analysis techniques.

Research Findings: The analysis revealed that teachers and administrators shared a consistent understanding of empathetic leadership, emphasizing listening, emotional understanding, and collaborative problem-solving. The concept was naturally connected to Islamic teachings, such as compassion (*Rahmah*) and consultation (*Shura*). In practice, administrators emphasized listening to opinions, providing reasoning, and fostering a family-like atmosphere. Promoting factors included organizational culture, community support, parental cooperation, and administrator networks, while hindrances were mainly related to organizational culture constraints and certain external policies.

Contributions: The findings can be applied to the development of training curricula for educational administrators, the creation of guidelines to promote empathetic leadership suitable for the context of private Islamic schools, and the formulation of policies for educational administration in the southern border provinces. Furthermore, the study provides insights for developing educational leadership capacity based on Islamic management principles.

Keywords: Empathetic Leadership, School Administrators, Private Islamic Schools, Educational Management, Understanding and Practice, Pattani Province

¹ Master's Student, Student, Islamic Educational Administration Management Program, Faculty of Islamic Sciences, Prince of Songkla University Pattani Campus, Email Shakirin1601@gmail.com

² Ph.D. (Development Education). Associate Professor, Faculty of Islamic Sciences, Prince of Songkla University Pattani Campus, Email muhammadafeefee.a@psu.ac.th